

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVIII. évfolyam.

Szubotica, 1927. HÉTFŐ, október 17.

289. szám

Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52, 370.

Megjelenik mindennap reggel, ünnep után és hétfőn is.

Előfizetési ár negyedévre 165 din.

Szerkesztőség, kiadóhivatal és könyvosztály, Szubotica

Zmaj Jovina trg. 3. (Minerva palota)

Felgyújtották a skopljei rendőrség fogházát

A rendőrség azt hiszi, hogy komitácsik újabb merényletéről van szó

Szkopljéből jelentik: Vasárnap este hat órakor kigyulladt a skopljei rendőrség fogháza. A tüzoltóság nagy rendőri és csendőri készenlét mellett azonnal hozzálátott az oltáshoz.

Tekintettel arra, hogy a rendőrség ebben a fogházban őrizte az dl-

lamellenes üzelmek gyanuja alatt letartóztatott délszerbiai diákokat, akik ellen az államvédelmi törvény alapján folyik eljárás, a hatóságok azt hiszik, hogy a tüzvész előidézésében is a macedon forradalmi szervezet keze játszott közre. Ebben az irányban is megindult a nyomozás.

Rakovszky elhagyta Párist

A volt szovjetkövet még nem nyújtotta be felmentését a külügyminiszternek

Párisból jelentik: A Páris Midi értesülése szerint

Rakovszky vasárnap reggel autón elhagyta Párist.

A szovjetkövetésen megerősítették a hírt, de arra nézve megtagadtak minden nyilatkozatot, hogy a volt szovjetkövet végleg, vagy csak ideiglenesen távozott el a francia főváros-

ból. Rakovszky állítólag Berlinbe utazott.

Annyi bizonyos, hogy Rakovszky a külügyminiszterumnak még nem nyújtotta be felmentését.

amiből arra következtetnek, hogy a volt orosz követ még visszatér Párisba.

Bratianu román miniszterelnök öccsét kitessekeltek a kormányból

Bratianu Vinella távozása már befejezett tény

Bukarestből jelentik: A Cuvantul beavatott forrásra való hivatkozással azt írja, hogy

Bratianu Ionel miniszterelnök végkép elhatározta, hogy öccsét, Vintillát elmozdítja a pénzügyminiszterium éléről,

mert az a véleménye, hogy öccse

gyakorlati rendszerével ellentétes pénzügyi politikát kell folytatnia Romániának.

Bratianu Vintilla távozása már befejezett tény

és a miniszterelnök csak arra vár, hogy az alkalmas pillanat elérkezik öccse megbuktatására.

Perics Ninkó a kormány parlamenti elnökjelöltje

Spaho nyilatkozata a demokratikus blokk megalakításáról

Beogradból jelentik: A radikális képviselőklub hétfői, ülése elé nagy érdeklődéssel tekintenek politikai körökben, mert ezen az ülésen valószínűleg

megtörténik a döntés a parlamenti elnökségre való jelöléséről.

Élénk tanácskozások folynak erről a kérdésről a kormánypárt és az ellenzéki pártok soraiban egyaránt.

A kormány jelöltje a parlament elnöki tisztségére dr. Perics Ninkó.

aki ellen azonban radikális körökben némi elégedetlenség mutatkozik és különösen a radikális centrum emlegeti helyette Uzunovics, vagy Nincics jelölését. Még nem bizonyos, hogy a demokraták támogatni fogják-e a kormány jelöltjét; arra az esetre, ha a demokraták külön jelöltet állítanak.

Markovics Péra jön elsősorban számításba.

akit az ellenzék is szívesen lát a parlament elnöki székében. Általában azonban az a meggyőződés uralkodik, hogy ebben a kérdésben is egyetértésre jutnak a kormánypártok.

Perics Ninkó tanácskozása Vukicsevics miniszterelnökkel

Pérics Ninkó, a parlament ideiglenes elnöke vasárnap meglátogatta Vukicsevics Velja miniszterelnököt és hosszasan tanácskoztak. A tanácskozás az elnökjelölésen kívül a parlament munkarendjének kérdésével is összefügg, mert a nemzetgyűlés kedden újból megkezdte ülését és hozzá fog az igazolóbizottság jelentésének tárgyalásához. A kormányhoz közelálló körökben remé-

lik, hogy a parlament szerda estig letárgyalja a mandátumok igazolásáról szóló jelentéseket, úgyhogy 20-ikán kezdetét veheti a rendes parlamenti munka.

Dr. Spaho még nem látja elérkezettnek az időt a demokratikus blokk megalakítására

Szaraievóból jelentik: Vasárnap Szarajevóba érkezett dr. Spaho Mehmed kereskedelemügyi miniszter, a muzulmánpart vezére. Spaho

az újságíróknak nyilatkozott a politikai helyzetről és többek között a következőket mondotta:

— Feltétlenül szükségesnek tartom, hogy a jelenlegi kormánykoalíció helyén maradjon, mert a demokratikus blokk megerősítésének ideje még nem érkezett el. A muzulmán part mindig opportunistá politikat folytatott és mindig az ország érdekeit tartja szem előtt. A pártok átcsoportosítása új választásokat vonna maga után, erre pedig ma egyáltalán nincs szükség.

A francia külügyminiszterium félhivatalosa szerint a Paleologue-jegyzék kitalálás

„Franciaország mindig véglegesnek tekintette a mai határokat”

Párisból jelentik: A francia külügyminisztérium félhivatalosa, a Temps vasárnapi számában vezető helyen foglalkozik a Paleologue-jegyzékkel. A lap leszögezi, hogy az ugynevezett Paleologue jegyzék az első szótól az utolsóig merő kitalálás.

— Helytelen eljárás az is — írja a Temps — ha Magyarország tőkét kovácsol abból a jegyzékből, amelyet Fonchet 1920-ban nyújtott át a magyar kormánynak. Tévednek azok, akik Magyarországon úgy akarják értelmezni a jegyzéket,

mintha Franciaország nem tekintette volna véglegesnek a trianoni békeszerződés területi határozományát.

A jegyzék helyes értelmezése csak az lehet, hogy Franciaország óhajtott a gazdasági közzeledést Magyarország és szomszédai között, de csak a békeszerződés rendelkezéseinek föltétlen érvényessége mellett.

Franciaország semmi körülmények közt sem nyugodna bele a békeszerződések olyan megváltoztatásába, amely a kisantant államok biztonságát befolyásolná.

Hétfőn megkezdődik a német bányászsztrájk

Nyolcvanezer bányász szünteti be a munkát

Berlinből jelentik: A közép-németországi bányaművek munkásai hétfőn reggel megkezdik a sztrájkot,

melyben nyolcvanezer munkás vesz részt.

A bányászok vasárnap több mint száz helyen tartottak gyűléseket, melyeken a bizalmiférfiak ismertették a sztrájkhatározatot.

A munkabeszünetések mellett mindenütt zajos tüntetések voltak.

A hatóságok a sztrájk idejére nagy előkészületet tettek.

A Ruhr-vidéki bányászok is bérkövetelésekkel léptek föl. A munkások vasárnap több gyűlést tartottak, melyen viharosan követelték a bérek fölemelését.

Délnémetország a birodalmi kormány ellen

Berlin centralisztikus törekvései miatt három állam azzal fenyegetődik, hogy kilép a birodalomból

Berlinből jelentik: A köztisztviselők illetményeinek tervezett fel-emelésével kapcsolatban

Bajorország, Württemberg és Baden valóságosan fellázadtak a német birodalom ellen,

úgyhogy a birodalom egységét komoly veszedelem fenyegeti. A három állam kormánya a legerélyesebb küzdelemre határozta el magát a birodalmi kormány centralisztikus törekvései ellen. A helyzetet még jobban kiélesítette az, hogy a birodalmi kormány elutasította azt a követelést, hogy az egyes államok és a birodalom közt fennálló pénzügyi egyezmények terheit az egyes államok terhein könnyítsenek. Bajorország, Württemberg és Baden közölték a birodalmi kormánnyal, hogy

teljesen képtelenek a köztisztviselők illetményeinek emelése által előidézett kiadási többletet fedezni.

ha a kívánt változtatások a pénzügyi egyezményen nem történnek meg. A helyzet annyira komoly, hogy

számolni kell a birodalmi gyűlés polgári blokkjának felbomlásával.

A bajor néppárt már be is jelentette, hogy amennyiben a birodalmi kormány nem hajlandó Délnémetország követeléseit teljesíteni, kitép a kormánykoalícióból.

Berlinben remélik, hogy a súlyos konfliktus sikerül békésen megoldani és a belpolitikai válság elkerülhető lesz.

Zajos mult állt

a hatvanéves Viktória hercegnő ifju vőlegénye mögött

A berlini „Morgenpost” leleplezése Szubov előéletéről

Berlinből jelentik: Vilmos excsászár hatvanéves húgának, Viktória Schaumburg-lippe hercegnőnek november első hetére Bomban kötött házasságkötésével kapcsolatban a *Morgenpost* szenzációs részleteket közöl a vőlegény, a huszonhároméves Szubov előéletéről. A lap szerint Szubov első ízben a berlini éjszakai mulatóhelyeken tűnt fel és állandó vendége volt a lokálknak. Az idén márciusban egy botrányval kapcsolatban szerepelt Szubov.

Szerette az előkelő urat játszani és úgy látszott, hogy anyagiakkal bőven el van látva. Azt híresztelte, hogy tiszt volt az orosz fehér hadseregben és neki is menekülnie kellett az ellenforradalom vérbefojtása után. Németországban különböző módokon próbált egzisztenciát teremteni, de sikertelenül. Végül a kártyaasztalnál próbált szerencsét. Mint-hogy pénze ekkor fogytán volt, nem a nagy berlini klubokban, hanem a kisebb zugártyabartlangokban kezdett játszani. Hirtelen azonban fordulat állt be. Szubov egyideig hiányzott a kártyaasztalról, majd mikor ismét feltűnt a kártyaasztalnál, ropant elegánsan jelent meg, drága ékszerei voltak és csak úgy szórta a pénzt. Lassankint suttogni kezdtek Berlinben, hogy Szubov egy éjszakai mulatóhelyen megismerkedett Viktória hercegnővel és tőle származik pénze és ékszere.

Ekkor már Berlin egyik legelőkelőbb szállójában bérelt Szubov lakosztályt, de itt feltűnést keltett az, hogy nap-nap után kétes egzisztenciák keresik fel, régi ismerősei, akiknek kisebb-nagyobb összegekkel tartozott. A szálloda igazgatósága figyelmeztette a rendőrséget és házkutatást tartottak Szubovnál, amely alkalmal lefogták az ékszereket kazettóját. Kihallgatása alkalmával Szubov azt vallotta, hogy a pénzt és az ékszereket Viktória hercegnőtől kapta. Ezt azonban a rendőrség előbb kétkedéssel fogadta, de mikor utána jártak a dolognak, megkérdve állapították meg, hogy Szubov állítása megfelel a valóságnak és megszüntették ellene az eljárást.

Szubov most menyasszonyával együtt Bomban tartózkodik s ott várják be az esküvő időpontját.

Csált vagy nem csált?

Budapest volt katonai parancsnokát csa'ásért feljelentette egy becskeréki sófför

Beckerekről jelentik: A becskeréki államügyészség vádiratot adott ki Heltai Viktor mérnök, Budapest volt katonai parancsnoka ellen, akit család bűntettével vádolnak.

Heltai Viktor volt pesti katonai parancsnok, aki szentai születésű jugoszláv állampolgár, a mult évben a becskeréki „Asztra” olajkereskedelmi részvénytársaság szolgálatába lépett. Heltainak szolgálatából kifolyólag sűrűn kellett utaznia a Bánát területén, ezért megállapodást kötött Kanitz Béla becskeréki sófförrel. Ugy egyeztek meg, hogy Kanitz az autót egyhónapi használatra átengedi Heltainak, egy hónap lejártá után pedig Heltai vagy megveszi az autót, vagy visszaadja és fizet 1500 dinár használati díjat.

A megállapodás értelmében Heltai használta az autót és kevéssel az egyhónapi próbaidő letelte előtt kisebb-szerű autóbaleset érte. Heltai ugyanis autójával nekiment egy fának, úgyhogy az autó megrongálódott, Heltai pedig könnyebben megsebesült. A megrongálódott autót Heltai javításba küldte és ugyanezektől megvált az Asztra-cégtől és egy ideig állás nélkül volt, úgyhogy a próbaidő letelte után sem az autót nem tudta visszaadni Kanitznak, mert az javításban volt, sem az 1500 dinárt nem tudta neki megfizetni.

Heltai Viktor a napokban idézést kapott a becskeréki törvényszék vizsgálóbírójától, aki kihallgatásra idézte meg

A kihallgatás során tudta meg Heltai hogy Kanitz Béla feljelentést tett ellene csalásért, mivel sem az autót, sem a pénzt nem adta át neki a meghatározott időben. Heltai a vizsgálóbíró előtt beismerie, hogy az autót csakugyan átvette Kanitztól a megjelölt feltételek mellett, de mivel az autót javításba adta, nem tudta azt idejében visszaszállgatni, később pedig álláskereséssel volt elfoglalva. Kijelentette, hogy hajlandó az autót és az 1500 dinárt Kanitznak átadni.

A kihallgatás után Heltai jó állapotban visszaadta Kanitznak az autót és rendezte a tartozását is. Kanitz be is jelentette a vizsgálóbírónál, hogy az autót visszakapta és követelése rendezést nyert, kijelentette azonban, hogy feljelentését fenntartja és kívánja Heltai Viktor megbüntetését. Ennek alapján az államügyészség elkészítette vádiratát Heltai Viktor ellen, akit család bűntettével vádol. Az érdekes ügyben a becskeréki törvényszék hamarosan megtartja a fő tárgyalást.

Bodrero tiltakozást jelentett be a beogradi sajtó olaszellenes hangja miatt

Cena bég gyilkosát átszállították a prágai állami bíróságához

Beogradból jelentik: Bodrero olasz követ vasárnap látogatást tett Marinkovics Voja külügyminiszternél. Az olasz követ — hír szerint — közölte kormány tiltakozását a beogradi sajtó ellen, amely Cena bég meggyilkolásával kapcsolatban ismét élesen támadja Olaszországot. Ez alkalommal a követ állítólag szóbeli jegyzéket is adott át.

Cena bég gyilkosának büntársa — egy titokzatos nő

Prágából jelentik: Cena bég gyilkosát a rendőrség átszállította az állami bírósághoz, ahol vasárnap kihallgatták. Algibiada Bebi vallo-másában elmondta, hogy hat évig tanult a római liceumban és ott olyan olvasmányokkal foglalkozott, amelyekből pesszimista életfelfogást merített. A gyilkos állandóan

azt hangoztatja, hogy Cena bég az albán nép ellensége volt és tönkretette az albán nemzetet és ezért kellett végezni vele. Megismételte a gyilkos a rendőrség előtt tett állítását, hogy a merénylet senki sem beszélt rá és nincsenek büntársai.

Még nem tisztázták a hatóságok annak a hölgynek kilétét, akire a merénylet idején a Passage-kávéház előtt várakozott. Egyik szemtanú vallomása szerint néhány szerb diák azonnal lefogta a merénylőt, még mielőtt a rendőrség megérkezett volna a kávéházba és a merénylő ekkor kijelentette, hogy ezzel még nem fejeződött be a politikai gyilkosságok láncolata. A rendőrség megállapítása szerint egy lögy várakozott Algibiada Bebi-re és ez rögtön a gyilkosság után elszökött onnan és azóta még nem tűnt fel újra.

Topolán fényes ünnepek között leplezték le Péter király szobrát

A király és a kormány képviselői és több ezer főnyi közönség vett részt az ünnepeken — Koszorúkkal borították el Nagy Péter király mellszobrát

Topoláról jelentik: Topolán fényes ünnepek között óriási tömeg jelenlétében vasárnap leplezték le I. Nagy Péter király szobrát. A szoborleleplezési ünnepségen az előkelő vidéki vendégek kivül résztvettek az összes topolnai társadalmi és sportegyesületek, úgyhogy az impozáns tömeg Topola nagy ünnepnapjává avatta a szoborleleplezés napját. Topola becskeréteiben élő szerb, magyar és német népe Nenadovics Bozsolub kezdeményezésére hónapokkal ezelőtti akciót indított, hogy az állami egység megeremtőjének, Péter királynak szobrát állítsanak Topolán. Az akció sikerrel végződött és csakhamar együtt volt a szobor elkészítésére szükséges pénzszerzés. A szobor elkészült, de a szobor leleplezését különböző közbejött akadályok miatt mindig el kellett halasztani. Nagy vita folyt a szoborbizottságban arról is, hogy a szobrot hol állítsák fel. A községnek nincs parkja, sem olyan tere, ahol a szobor részére méltó helyet találhattak volna. Egyetlen alkalmasnak látszó hely a Kralja Petra-uccának a községháza előtt elhúzódó része volt. Itt azonban már régebben felállították a Szentháromság szobrát. Végül mégis úgy döntöttek, hogy Péter király szobrát közvetlenül a községháza előtt, szemben a Szentháromság-szoborral állítják fel.

A szoborbizottság a leleplezés napját véglegesen október 16-ikára tűzte ki.

Topola ünnepe

Vasárnap az élénk és forgalmas bácskai nagyközség zászlódszt öltött. A szoborbizottság nagy propagandát fejtett ki és így vasárnap reggel zsúfolt vonatok hozták Topolára a vidéki, köztük legnagyobb részt szuboticei vendégeket. Meghívták az ünnepekre Atekszandar királyt is, akinek képviselőjében Dimitrijević tábornok jelent meg. A kormányt Manojlovics Dusan szuboticei főispán képviselte. De rajtuk kívül több magasrangú katonatiszt és előkelő hivatali

volt, hogy többen rosszul lettek és két elemistát eszméletlenül vittek ki a tömegből.

A szobor

A szobor beszentelését Stelanovics Dusan pacséri és Leskovac Milan bajsai görögkeleti lelkészek végezték, a szuboticei tanítóképző dalárdájának közreműködésével. A szobor mellett emelt pótlumon foglaltak helyet a vendégek és a szónokok.

A szertartás befejezése után haladás csöndben emelték le a szoborról a leplet és előttük Péter királynak markáns vonásokkal megalkotott bronz mellszobra, amely három méter magas, izléses kivitelű fehér márványtalpazaton foglalt helyet.

Elsőnek Leskovac Milan lelkész mondott rövid beszédet; utána Mdk Aladár iskolaigazgató magasszárnyalású ünnepi szónoklata következett, aki őszinte kegyeleltől átitatott szavakban méltatta a nagy király érdemeit és a szobrot átadta Dimitrijević tábornoknak. A király képviselője rövid, lelkes beszédet mondott, amelyet többször dörgő éljenzés szakított meg. Barsi Viktor katolikus plébános magyar nyelven, dr. Keller Pinkász főrabbi német nyelven mondtak lelkes szónoklatot. A beszédek elhangzása után a különböző egyesületek elhelyezték koszorúikat a szobor körül, amelyet több, mint harminc hatalmas koszorú valóságos elborított. A zenekar mély csöndben eljátszotta a himnuszt és ezzel a szoborleleplezési ünnepség véget ért.

Fél kettőkor a vendégek tiszteletére három topolai vendéglőben volt ünnepi bankett, amelyeken sok felköszöntő hangzott el.

Hartmann Rafaelné ünneplése

Fényes bankett keretében meleg ünneplésben részesítették özvegy Hartmann Rafaelné, aki az egész polgárság előtt nagy köztiszteletnek és megbecsülésnek örvend.

A szuboticei önálló iparosok betegsegélyző egyesülete védnöknőjének özvegy Hartmann Rafaelnének tiszteletére és fiának Hartmann Józsefnek az egyesület díszelnökvé történt megválasztása alkalmából kétszáz terítékes bankettet rendezett a Lloyd nagytermében. A banketten résztvett Manojlovics Dusan főispán és Jovanovics Milos tábornokon kívül a szuboticei társadalmi élet több előkelősége is. A bankett előtt özvegy Hartmanné nevében a Hartmann és Conen cég igazgatója Beck Lajos válaszolt.

A banketton Manojlovics főispán felköszöntőt mondott a királynak, a polgári dalárda pedig a himnuszt énekelte. A bankett legjobb hangulatban a hajnali órákig tartott és azon sok felköszöntőt mondtak a jöttekénységéről és áldozatkészségéről közsismert szuboticei uriaszonyra.

Miss Elder Ruth repülőgépen akar visszatérni Amerikába

A Bazendrecht hajó megérkezett Huertába

Newyorkból jelentik: A Bazendrecht hajó, mely American Girl utasait megmentette megérkezett Huertába.

A hajó kapitánya elmondta, hogy Miss Elder Ruth repülőgéppel a nyílt tengeren találtak. A repülőgép rádión megkérdezte, hogy milyen messze van az Azori-szigetektől. Mikor megtudta, Miss Elder Ruth, hogy háromszázhatvan mérföldre, a repülőgép leereszkedett a tengerre, mert ezt a távolságot már nem tudta volna megtenni. Az American Girl utasai a gép szárnyaihoz kapaszkodva várták be a mentőcsónakot.

Huertában Miss Elder Ruth tiszteletére fényes bankettet rendeztek. Miss Elder meghívta a D 1230 repülőgép parancsnokát, hogy vele repülhessen vissza Amerikába. A parancsnok még nem döntött, hogy a kérést teljesíti-e. Egy amerikai kiadó nyolevanezer dollárt ajánlott fel Miss Eldernek, hogy a meg kalandos utazásának történetét.

A tömegben a tolongás akkor oly nagy

Otven éves a szuboticaai szerb nőegylet

Jubiláris diszközgyűlés a városházán — Rodics Mica elnöknő tízezer dinárt adományozott a Szerb Jótékony Nőegylet otthona javára

A női szakoktatásról vitáztak a Nők Nemzeti Szövetsége palicsi országos kongresszusán

A szuboticaai Szerb Jótékony Nőegylet vasárnap ünnepelte meg fennállásának ötvenedik évfordulóját diszközgyűlés keretében, amelynek ünnepélyességét az is emelte, hogy ez alkalommal nyílt meg a Nők Nemzeti Szövetségének országos kongresszusa. A diszközgyűlés és a kongresszus megnyitójára délelőtt a városháza közgyűléstermében volt a szerb jótékony nőegylet tagjainak, a többi szuboticaai nőegyletek képviselőinek és az ország minden részéről összegyűlt hölgydelegátusok részvételével. Szubotica város részéről dr. Sztipics Károly polgármester, Lepedát Ilija, a Városi Takarékpénztár igazgatója és Petrovics Koszta főmérnök voltak jelen.

Radics Mica elnöknő nyitotta meg a diszközgyűlést, üdvözölte a megjelenteket és ismertette a Szerb Jótékony Nőegylet ötvenéves működését. Köszönetét fejezte ki Szubotica városnak azért a tízezer dináros adományért, amelyet az egyesületnek megszavazott. Sok érdekes részletet ismertetett a nőegylet múltjából, többek között azt a momentumot, hogy a szuboticaai szerb nők a szerb-bolgár háború idején százötven forint segélyt küldtek Beogradba a sebesülteknek. Meltatta az egyelet régi és mostani vezetőinek érdemeit, a Manojlović-, Dimitrijević- és más szuboticaai családok, Manojlović Joca, Manojlović Dusan és neje, továbbá Szvircević Bogdan és mások közreműködését. A nagy tetszéssel fogadott beszédet a titkári jelentés követte.

Osztojics Angyelia titkárnő tartalmas jelentésben számolt be a nőegylet évi működéséről. Megemlítette, hogy Radics Mica elnöknő már huszonnyolc éve áll az egyesület élén. Radics Mica ekkor bejelentette, hogy a nőegylet otthonának építése céljára tízezer dinárt adományoz. A közgyűlés lelkesen ünnepelte az elnököt.

Ezután megkezdődött a nők nemzeti szövetségének országos kongresszusa. Petrovics Leposzáva, a szövetség elnöknője üdvözölte a megjelenteket, köztük a közoktatásügyi és a kereskedelmi minisztérium delegátusait. Ismertette a kongresszus célját, majd kifejtette, hogy az ország asszonyainak egyik legsürgősebb teendője kivívni a nőknek a közéleti önkormányzatban való közreműködési lehetőségét. Végül indítványára a kongresszus üdvözlő táviratot intézett Mária királynéhoz.

Atanackovics Miléna, a szövetség titkára olvasta fel ezután titkári jelentését, majd a kongresszus üléséről felbeszélte.

Délután öt órakor Palicson a Vigadó nagytermében folytatták tanácskozásukat. A napirendre Petrovics Mária beogradi tanárnő előadását tűzték ki a nők katonaközelítettségéről. Az érdekes téma feltevése azonban elmaradt, mert az előadó időközben megbetegedett. Ehelyett a női szakiskolákban való oktatásról rendeztek vitát. Markovics Jelena, beogradi tanárnő és Poznanova, pan-ecevi tanítónő voltak a téma előadói. Plese zagrebi tanító ismertette a nők nemzeti szövetségének zagrebi szervezetét által hozott határozatokat és elmondta, hogy a tanerők kis száma és a helyiség szűk volta miatt ebben az évben 1400 jelentkezőt kellett visszautasítani Zagreb-ban.

A legtöbb felszólaló azt a követelést hangoztatta, hogy az állam, ha gimnáziumokat szüntet meg, ezek helyébe női szakiskolákat állítson fel, mert erre a nők existenciális elhe-

lyezkedése szempontjából égető szükség van. Hétfőn, a kongresszus második

Változások a vajdasági jegyzői karban

Beogradból jelentik: Vukicsević miniszterelnök-beliügyminiszter legújabb rendeletével a következő változtatásokat eszközölte a vajdasági jegyzői karban: Áthelyezte Bajics Milán eddigi veprováci jegyzőt Baeski-Bresztovácra, Ristic Branko bogjani jegyzőt Veprovácra, Klobucarić Alekszandar parabutyi jegyzőt Bogjára, Katyanszki Isztorhorgosi jegyzőt Szilbásra, Dimitrijević Szina bácskibresztováci jegyzőt Bácska-Palánkára, Tapavica Emil palánkai jegyzőt Bajsára, Klobucarić Dragutin bajsai jegyzőt Horgosra, Popovics Milenkó szilbási jegyzőt Buljkeszra. A novivrbázi jegyzőt, Radulovics Ljubát Pribeševicsevóra helyezte át és helyébe Milosević Sztjevan községi írnokot nevezte ki Novivrbászra aljegyzővé.

Elkészült a szuboticaai radikális-párt listája

Dr. Sztipics Károly a radikálisok listavezetője

A becskerekai magyar párt akciót indít a munkanélküliekért

A szuboticaai radikális párt vasárnap elkészítette a községi választásokra szóló jelölőlistáját. A lista benyújtása az előkészítő munkálatok befejeztével, valószínűleg esütörtökön történik meg. Listavezető dr. Sztipics Károly polgármester, a többi jelöltek névsora, mint értesülünk, a következő lesz: Szvircević Bogdan nyugalmazott tanító, dr. Evtovics Mátyás volt alpolgármester, dr. Vukotics Milán ügyvéd, Mamuzsics Lázó földbirtokos, Cvijin Albert földműves, Csernetics Lajos földbirtokos, Krnajszi-Jovics Gyura, dr. Klein Adolf, Székely Lukács, dr. Szántó Gábor orvos, dr. Malagurszki Babiján ügyvéd, Szekenderovics Mijó (Mityó) földműves, Hercog László kereskedő, Horváth Militics István földműves, Jurics Márkó földbirtokos, Markovics Gyura tisztviselő, Neoresics Alekszandar vendéglős, Greski Zsivko földműves, Rajesics Antun földbirtokos, Presics Máté tisztviselő, Tumbász Béla (Albe) földbirtokos, Matkovics Toma gépész, Peics Tukuljac Antal földbirtokos, Fiszter Gusztáv földbirtokos, Vidakovics József földműves, dr. Mijatov Milorád ügyvéd, Nimesevics István földműves, Burnát István kereskedő, Vujkovics B. Lojzia vendéglős, Grsics Lojzia építész, Ispánovics Lázó napszámos, Slanger Artur magánzó, Vojnics Zéles Markó vendéglős, Kasziba József földműves, Horvácki Géza kereskedő, Ludaics Isztorhorgosi, Sztipics Vlada vámtiszt, Ivkovic Ivandekes Pája földműves, Mérsáros Péter vendéglős, Sztipics Márkó vendéglős, Pusin Dancsika földbirtokos, Takaresi Mátyás vendéglős, Vernaeski István ügyvéd, Evtovics Pájó hentes, Jakovetics Péter kereskedő, Pletikoszics Mihály földműves, Vujkovics L. Lajos vendéglős, Sztipics Ento földműves, Gyukics Miklós vendéglős, Belnovics István fűszeres, Ruszki Jéta kereskedő, Kőrösi Géza kereskedő, Sárosics Márkó földműves, Szekenderovics Pájó munkás, Megyanszki Mita vaskereskedő, Vukovics Velimir bérlő, Krnajszi L. Milán földműves, Lazicsics Miladin földbirtokos, Kristóf István földműves, Lányi Béla kereskedő, Sárosics Mihály földbirtokos, Preszburger Sándor kereskedő, Kollár

napján az elemi és polgári iskolai, valamint a tanítóképzőintézet oktatásáról lesz szó. Előadó Umberger Milka ljubljana tanítónő. A középiskolák reorganizálásáról dr. Szmirer Zdenka zagrebi gimnáziumi igazgató, Sztipics Darinka beogradi tanárnő és Boskovics Jovánka fognak előadni. Az iskolai higiénáról dr. Risztovics Deszánka, a zagrebi iskolai poliklinika főnöknője és dr. Mihalec Quinz Vera, a zagrebi szülők tanácsának kiküldöttje beszél.

A harmadik nap programján a szövetség új vezetőségének megválasztása szerepel.

Havas Emil ügyvéd mondta beszédet. A második gyűlést Tavankuton tartották, ahol megalapították a demokratikus párt szervezetét. Elnök lett Sztipics Péter, alelnök Mihályevics György. A gyűlésen Dimitrijević Drágó dr. és Skalier Lovro dr. beszéltek.

A becskerekai magyar párt választási konferenciája

Becskerekről jelentik: A becskerekai magyar párt vasárnap délelőtt választási konferenciát tartott Burgeth József elnöklete alatt. Kelemen János titkár ismertette a magyar párt közéleti programját, melynek legfőbb pontjai a **pótadók csökkentése, a munkanélküliség enyhítése és a lakáskérdés megoldása**. Elhatározták, a programot kinyomatják és a választók között terjesztik. Fischer Miklós indítványozta, hogy a munkanélküliek segélyezésére azonnal kezdjenek széleskörű társadalmi akciót. Indítványát elfogadták és elhatározták, hogy összeírják a munkanélkülieket és társadalmi uton pénzesélyt szereznek részükre. A munkanélküliek összeírását a magyar párt népirodája végzi. Dr. Beck Jenő, dr. Kudlik János és Domokos József felszólalása után a konferencia véget ért. Délután Gornja Muzsán volt magyarpartii konferencia.

HIREK

KORZÓ. Hétfőtől Lya de Putti attrakció: Sötét keservei.

LIFKA. Egész héten Gyurkovics lányok, Herczeg Ferenc regénye filmen.

Uj magyar napilap Becskerekben. Becskerekről jelentik: Becskerekben »Magyar Szó« címen november 15-ikén új magyar nyelvű napilap indul meg. Az új lap felelős szerkesztője Nikolics Száva, a Politika becskerekai munkatársa lesz.

Bélyegkiállítás Zagrebban. Zagreb-ből jelentik: Vasárnap ünnepelte a zagrebi filatelista egyesület alapításának harmincadik évfordulóját. A jubileummal kapcsolatban nagyszabású bélyegkiállítás nyílt meg, amelyen Jugoszlávia legtekintélyesebb filatelistái állították ki gyűjteményeiket.

Lezajlottak a csehszlovákiai községi választások. Prágából jelentik: Vasárnap zajlottak le Csehszlovákiában a községi választások. Az esti órákig csak ideiglenes eredmények érkeztek be a belügyminisztériumba, amelyek azt mutatják, hogy a pártok erőviszonyában a választások nem hoztak jelentékeny eltolódást.

Rendezték a Szlovénia és a Vajdaság közötti telefonforgalmat. Ljubljana-ból jelentik: A ljubljana postai igazgatóság rendeletet adott ki, mely szerint a Szlovénia és a Vajdaság közötti telefonbeszélgetéseket reggel 8-9 és délután 15-16 órák között eszközölhetők.

BECSKEREK

Radnicski—Kadima 2:1 (1:1). I. oszt. bajnoki.

Obilics—Schwäbische 8:1 (2:0). I. oszt. bajnoki.

BEOGRAD

BSK—BUSK 10:2 (6:2). Bajnoki.

Jugoszlávia—Soko 3:2 (0:1). Bajnoki.

Jedinstvo—Szlávia 3:1 (1:0). Bajnoki.

ZAGREB

Gradjanski—HASK 5:1 (4:0). Olimpiai mérkőzés.

Gradjanski fölényes játékkal győzte le nagy riválisát, mely néhány tartalékkal állt ki.

BUDAPEST

Budai 33—Nemzeti 1:0 (1:0).

III. ker.—Vasas 3:1 (0:1).

MISKOLC

Atilla—Kispest 5:2 (1:2).

SZEGED

Ujpest—Bástya 1:1 (1:0).

Szombori TK—Szombori ZsAK 2:1 (2:1). Olimpiai mérkőzés.

Biró Spanyol. A Szombori TK szép játékkal győzött.

A magyar radikális klub közgyűlése

A szuboticaai magyar radikális klub vasárnap délután a Hevér-vendéglőben közgyűlést tartott. A közgyűlés megválasztotta a klub új vezetőségét, elnök dr. Szántó Gábor orvos, ügyvezető elnök dr. Veréb Gyula ügyvéd lett. Ezenkívül hatvan tagú választmányt választottak.

A szuboticaai demokrata párt agitációs gyűlése

A szuboticaai demokrata párt szervezet vasárnap délután két helyen tartott agitációs gyűlést. Az első a Majsai-ati Szekeres-féle vendéglőben volt, ahol több százan jelentek meg. A gyűlésen Grol Milán nemzetgyűlési képviselő, dr.

SPORT

Botránnyal végződött a Szand-Bácska mérkőzés

A második féldő 10-ik percében a játékosok összeverekedtek, mire Horvátky bíró lefújta a mérkőzést — A rendőrség fedezete mellett hagyta el a Szand csapata a Bácska-pályát — A tartalékos SZMTC megverte a ZsAK-ot

A Ferencváros legyőzte a Hungáriát

Nem várt csunya botránnyal fejeződött be az olimpiai nap fő attrakciója: a SAND-Bácska mérkőzés. Nem kutatjuk, hogy ki felelős a botránnyért, mely jellemző bizonyítéka annak, hogy mennyire elvadult a sportszellem Szubotícán, tény azonban, hogy ha

Prodanovics Mladen ügyeletes rendőrkapitány gyorsan és erélyesen nem lép közbe a kirendelt karhatalommal, mérkőzés helyett véres ütközetről számolhatnánk be.

A botránnyal egészen váratlanul tört ki és pillanatok alatt egészen szokatlan viharos fejleményei támadtak. A mérkőzés második félidejéből talán még tíz percet sem játszottak le, amikor Held faultolta Rudics II-öt, aki a földre esett. A bíró rögtön büntetőt ítél, ez azonban nem elégítette ki Copkó I.-et,

nekirohant Heldnek, arcütlötte, aztán durván belerugott.

A SAND-centerhali dicséretes sportszerűséggel viselkedett, nem torolta meg a váratlan inzultust, hanem várta Horvátky bíró beavatkozását. De erre már nem kerülhetett sor, mert ekkor

Copkó nekirohant a Held védelmére kelt Siflisnek is, aki ellejtkezvén a sportszerűségről, a támadó Copkót arcütlötte.

A pályán erre pillanatok alatt általános lett a botránny. Copkó II. védelmére kelt bátyjának, nekirohant a SAND-játékosoknak, akik a közben pályára érkező vezetők mögött szótlanul nézték a csunya jelenetet. A verekedés az állóhelyek és a tribünök közönségét is megmozgatta, ahonnan számosan áttörvén a rendezők és rendőrök kordonát, közrefogták a játékosokat. Copkó I.-et hiába akarta megfékezni néhány Bácska vezetőember, a játékos kiszabadította magát és neki-támadt Horvátky bírónak, aki lefújván a mérkőzést éppen az öltözők felé igyekezett. Közben Copkó II-öt Kulundzsics csak a legnagyobb nehézségek árán tudta megakadályozni abban, hogy ne inzultálja a SAND-játékosokat. A közönségre is gyorsan áterjedt a verekedés és

botok, kések emelkedtek a levegőben, amikor Prodanovics Mladen rendőrkapitány a rendőrök és detektívek segítségével nagynehezen megakadályozta a verekedés elfajulását.

A rendőrkapitány, akinek parancsára a rendőrök kardlappal igyekeztek a tömeget szétszórni, néhány detektívvél közrefogta a SAND-játékosokat, hogy megvédje őket a féktelen klubfanatikusok dühétől. A rendőrség fedezete mellett a csapat minden baj nélkül el is hagyta a pályát, melynek kapuit ekkor lezárták, hogy a SAND játékosainak időt adjanak az elvonulásra. A rendőrségnek ez az előrelátó intézkedése véget vetett a pályán lejátszandó épületes jeleneteknek és lecsillapította a közönség izgalmát, mely pár perc múlva egy szomorú tapasztalattal gazdagabban hagyta el a Bácska-pályát.

A mérkőzés különben a botránny ki-töréséig meglehetősen simán és nyugodtan folyt le. A heves küzdelem során néha elkövetek egyesek súlyos faultokat, a bíró azonban rendre lefújta a szabálysértést.

Az első féldő első negyed órája a nagy elánal kezdő Bácskaé, de utána már a SzAND dominálta a mezőnyt.

Bár a Bácska kitünően játszott, mégis az egységesebb, stílusosabb csapat a SAND volt, mely Ördög és Weisz helyén tartalékokkal állt ki. A Bácskában Polyakovics helyett Ivandékics debütált, Szarcsevics helyén pedig viszont láttuk Kulundzsicsot, a Bácskának ezt a kivételes tudású védőjátékost, aki hosszú pihenő után most lépett először porondra, olyan pompásan játszott azonban, hogy a játéknak a hosszú pihenő általában nem volt érezhető. Hogy a végső eredmény, hogy alakult volna ki, nem lehet tudni, de a SAND szünet utáni kezdése után ítélve, a piros-feketék győzelmét várta mindenki. A hegemonia kérdése eltolódott a bajnoki összecsapásig, ám rossz rá gondolni:

mi lesz a bajnok, ha most egy barátságos mérkőzés alatt máris ilyen példátlan botránnyban robban ki az abnormális rivalizálás.

Az alszövetségnek föltétlen számot kell vetni azzal, hogy a szubotícai sportélet jövője érdekében elejét kell venni hasonló incidenseknek.

A csapatok teljesítményét bírálva elsősorban a Bácska jó játéka az, ami általános feltűnést keltett. A csapat átharva a mérkőzés fontosságától, szívet és lélekkel küzdött és különösen az első féldő elején erősen védekezésre kényszerítette nagyevű ellenfelét. A legbiztosabban funkcionált a közvetlen védelem melynek oszlopa Kulundzsics I. volt. Marcikics méltó társa volt és Virág is jól végezte feladatát. A halvesorban Kulundzsics II. nem volt képes feladatának megfelelni és nem tudta sakkban tartani Becicsot. A szélsőhalkok közül Kopunovics játszott jobban. Copkó I. csak erélyes szereléseivel tűnt ki. A csatársorban ezúttal a jobboldal és a baloldal egyformán vett részt az akciókban. A legkellemesebb meglepetés Rudics II. kitünő teljesítménye, aki hétről-hétre állandóan fejlődik. Copkó II. a centerben nem sok vizet zavart. Rudics és Slezák nehéz feladat elé állították a tartalékos SAND-védelmet. A bajnokságban csupán a csatársor elégített ki, de az is csak a féldő utolsó negyedórájában. Becics ezúttal is veszélyes, jó dirigensnek mutatkozott. Összekötői közül Kovács játszott jobban, aki feltűnő agilitással és ügyesen vett részt a támadolánc munkájában. Horváth a mezőnyben nem sokat mutatott és az ő gyöngébb formája kihatót Inotai játéka is. Kikics néhány akciója mintaszerű volt, kár, hogy kissé lassu. A halvesor, melyen formája alatt szerepelt. Held nehezen melegedett bele, szélsőhalkjai pedig tulságosan magára hagyták a csatársort. A közvetlen védelemben Beleszlin magaslott ki, aki a tartalék Baeslia helyezkedési hibáit is korrigálta. Siflisnek nem volt alkalma bravurokra.

A mérkőzésre a két csapat így állt ki:
Bácska: Virág — Kulundzsics I., Marcikics II. — Copkó I., Kulundzsics II., Kopunovics — Ivandékics, Rudics II., Copkó II., Rudics I., Slezák.

SAND: Siflis — Baeslia, Beleszlin — Fischer, Held, Kopilovics — Kikics, Kovács, Becics, Horváth, Inotai.

Az első percekben kapkodó mezőnyjáték. A Bácska előbb kap lábra és már az ötödik percben veszélyes helyzetet teremt, de Rudics I-et, az utolsó pillanatban szerelik. A SAND-csatárok próbálkozásait Kulundzsics I. fölényesen veri vissza. A nyolcadik percben Slezák lö-

vése a kapuléc mellett süvit el, a tizedik percben pedig Rudics II. lö gyöngén Siflis kezébe. A SAND ellentámadását Horváth veszélyes lövéssel fejez be, de a labda fölé megy. Becics nagy lendülettel frontba veti a piros-fekete csatársort. Kovács jó helyzetbe is kerül, Marcikics azonban szereli. A huszadik perc után

SZMTC—ZsAK 2:1 (1:0)

Bíró: Balázs. A hét tartalékkal játszó SZMTC értékes győzelmet aratott a vasutasok fölött, akik csupán egy tartalékkal álltak ki. A vasutasok mindkét féldőben szebben és jobban játszottak, mint a ZsAK, mely úgy látszik, lábában érezte a szerdai nehéz mérkőzést mert még a szokásos lelkesedéssel is adós maradt. A győztes csapatban néhány tartalék kitünően megállta a helyét, különösen a balszélső, aki igen tehetséges játékosnak mutatkozik. Nagyon jó volt Barna II. és a balhali is, aki szintén biztató erő. A ZsAK-ban csupán a közvetlen védelem tűnt ki, a halvesor egészen szürkén dolgozott és a csatár-

egyre sürűbbek lesznek a SAND-támadások. A huszonkettedik percben Kovács lapos lövése kapu mellé jut. Néhány izgalmos közelharc, de a bíró minden esetben közbelép. A huszonhatodik percben

Ivandékics Ivelt labdáját Fischer kézzel érinti, Horvátky tizenegyet ítél, amelyet Slezák belő (1:0).

A gól után a SAND veszi át a kommandót és egymásután vezeti a veszélyes támadásokat. Becics tiszta helyzetet dolgoz ki Horváthnak, aki mellé lö. A harmányolcadik

Becics kítör, leadja a labdát Kovácsnak, aki közlelrol védhetetlen góllal egyenlít (1:1).

A negyvenegyedik percben Copkó kicselezi Baesliát és éles szögből kapu felé lö. A második féldő lejátszott tíz percét SAND-támadások töltik ki. A nyolcadik percben Kovács lövését Kulundzsics a kapuvonalon csipi el.

Horvátky csupán abban lehet hibáztatni, hogy nem vezette erélyesebben a mérkőzést.

Szombori Sport—Szokó 5:0 (2:0)

Olimpiai mérkőzés. Bíró: Molnár. Mindkét csapat tartalékkal állt fel, a Sportból Csillag és Kaics, a Szokóból Klein hiányoztak. A Sport csaknem állandó fölényvel aránylag könnyen jutott a győzelemhez.

Az első gólt Szifniosz lötte, majd heves ostrom után ugyancsak Szifniosz

szorban is egyedül Takács II. elégített ki.

Az első féldőben hullámzó játék folyt. A vasutasok az első negyedórában még veszélyeseknek mutatkoztak, később azonban teljesen átengedték a vezetést az SZMTC-nek. A vezető gólt a tartalék balszélső pompás lövéssel érte el a vasutasok. A szünet után az SZMTC volt többször frontban, de csatárai a gól előtt határozatlanoknak mutatkoztak. A 24. percben Rogics beadását az üresen hagyott Takács I. közlelrol befeljelte. A győztes gólt a 30. percben lötte Barna II.

Balázs kifogástalanul vezette a mérkőzést.

Szentai AK—Szubotícai Sport 1:1 (0:0)

Olimpiai mérkőzés. Bíró: Danis, Szaribecsei. Kevés érdeklődés mellett folyt le a mérkőzés, mely az erőviszonyoknak megfelelően döntetlenül végződött. Mindkét csapat több tartalékkal állt ki. A játék heves és változatos volt, de teljesen nélkülözött minden megdöntött akciót. Az egész idő alatt főleg a mezőnyben folyt a játék, a kapuk csak ritkán forogtak veszélyben.

A vezető gólt a második féldő ötödik

percében a Sport érte el. A gól után a SzAK erősítette a tempót. A 15. percben a bíró tizenegyet ítél a Sport ellen, melyet azonban Mezei a kapu mellé lött. Rövid Sportfölely, a féldő végén szentai támadások követték. A 38. percben Mezei husz méteres védhetetlen lövéssel egyenlített. Danis bíró, kisebb hibáktól eltekintve, kitünően vezette a mérkőzést, mely végig fair keretek között mozgott.

Ferencváros—Hungária 3:2 (2:1)

Budapestrol jelentik: Harmincezer néző előtt folyt le a magyar futballderby, mely rég nem látott izgalmos küzdelmet hozott.

Az első percek a Ferencvárosé. A 2-ik percben Kohut kapufát lö. A Hungária halvesor igen igazodik, a csatársor kapkod. A Ferencváros támadásait már az 5-ik percben siker koronázza. Takács ideális gólt fejel. A gól után Hungária-offenzíva, de egy korneren kívül nincs más eredmény. A 10-ik percben Rázsó lefut, de mellé lö. A következő percben Fehér kifutással ment. Tíz perces Hungária-fölely következik. A 20-ik percben Skvarek hombalövését Amsel védi. A Ferencváros támadásait Szedlacscek indítja meg, de Mandl pompásan szerel. A 28-ik percben erős ostrom alatt van a ferencvárosi kapu, végül is Hirzer egyenlít. A Ferencváros fokozza a tempót. A 32-ik percben Takács—Rázsó kombináció után Szedlacscek megszerzi újból a vezetést. A következő percben Konrad kicselezi a védelmet, hatalmas lövését azonban Amsel bravurosán védi. Turai lerugja a kitünően látszó Rebrót, aki elhagyja a pá-

lyát. A 44-ik percben Hungária kornert ér el, melyet Orth fölé fejel.

A második féldő első perceiben Hungária támad. Orth tisztára játsza Konradot, akinek lövését Amsel védi. A 6-ik percben Takács kítör és védhetetlen gólt lö. A következő percben már a Hungária van frontban. Orth labdájával Opatá lefut, de tiszta helyzetből fölé lö. A 14-ik percben Takács kerül lövő helyzetbe, Fehér azonban lábára veti magát és ment. A 15-ik percben veszélyes helyzet a ferencvárosi kapu előtt, a kavardásból Hirzer mellé lö. A Hungária támad, a csatárok azonban túl idegesek. A 20-ik percben Orth összeütközik Hunglerrel, aki rövid időre harc képtelen. A 24-ik percben Kohut hombáját Fehér fogja. A 32-ik percben Orth indít támadást. Opatához passzol, aki jobb lábbal védhetetlen gólt lö. A gól után Hungária finisz. A 34-ik percben Hirzernek tiszta helyzete van, de elidegeskedi. Opatá centerét Orth fölé fejel. Az utolsó percben Takács kítör, de Fehérbe lövi a labdát.

A mutatott játéknak döntetlen eredmény felelt volna meg.